

APSTIPRINĀTS
Ar Izglītības un zinātnes
ministrijas
2006. gada 13. Septembra
rīkojums Nr. 769

Profesijas standarts

Reģistrācijas numurs	PS 0361
Profesija	Katoļu priesteris
Kvalifikācijas līmenis	5
Nodarbinātības apraksts:	Katoļu priesteris veic pastorālo darbu draudzē atbilstoši Svētajiem Rakstiem un Baznīcas tiesību aktiem (t.sk. kanoniem) vietējā bīskapa vadībā un uzraudzībā, rūpējas par savu garīgo un profesionālo izaugsmi.

Pienākumi un uzdevumi:

Pienākumi	Uzdevumi
1. Ievērot priestera dzīves ētiku	1.1. Regulāri uzturēt kontaktu ar Dievu apcerē un lūgšanā, ik dienas lasot katoļu priesteriem paredzēto “Stundu liturģiju”. 1.2. Darba saskarsmē ar cilvēkiem rīkoties pēc iespējas atbilstoši Jēzus Kristus Evaņģēlija bauslim: Tev būs mīlēt savu tuvāko kā sevi pašu. 1.3. Rūpēties par savu garīgo izaugsmi (it īpaši šķīstības tikumā), vismaz reizi mēnesī izsūdzot savus grēkus un saņemot sakramentālo piedošanu
2. Sludināt Dieva Vārdu	2.1. Regulāri lasīt Svētos Rakstus un tos pētīt atbilstoši draudzes locekļu vajadzībām. 2.2. Sasaistīt Svēto Rakstu atziņas ar draudzes

	<p>locekļu konkrētām vajadzībām.</p> <p>2.3. Sludināt Dieva Vārdu, integrējot to ar katoliskās Baznīcas mācības atziņām un priekšrakstiem</p>
3. Sludināt katoliskās Baznīcas mācību	<p>3.1. Apgūt Baznīcas tēvu, Baznīcas mācītāju un citu svēto cilvēku literāro mantojumu.</p> <p>3.2. Sludināt un īstenot pāvesta, kā arī Baznīcas koncilu lēmumus draudzes dzīvē.</p> <p>3.3. Risināt draudzes problēmas saskaņā ar Baznīcas sociālo mācību</p>
4. Dalīt Kristus Baznīcas sakramentus	<p>4.1. Sagatavot individuāli vai kopīgi draudzes locekļus svēto sakramentu saņemšanai.</p> <p>4.2. Būt gatavam ik dienas izpildīt sakramentālos rituālus ticīgiem, kuri tos lūdz.</p> <p>4.3. Ik dienas kopā ar ticīgiem svinēt katoļu dievgalda liturģiju (sv. Misi).</p> <p>4.4. Ik dienas konfidenciāli pieņemt ticīgos, kas grib individuāli izsūdzēt grēkus</p>
5. Reģistrēt draudzes locekļu sakramentālo aprūpi	<p>5.1. Iegrāmatot draudzes reģistros visu nepieciešamo dokumentāciju.</p> <p>5.2. Gada beigās atskaitīties par draudzes locekļu sakramentālo aprūpi savas bīskapijas vadībai</p>
6. Vadīt draudzi	<p>6.1. Sadarboties ar ticīgajiem draudzes vajadzību labākai izpratnei un novērtēšanai.</p> <p>6.2. Sadarboties ar ticīgajiem draudzes vadīšanā, uzņemoties par to galīgu atbildību.</p> <p>6.3. Uzturēt draudzes attiecības ar citu konfesiju un pašvaldību pārstāvjiem.</p> <p>6.4. Veikt nepieciešamo organizatorisko darbu draudzes pastorālā darba izvēršanā, atbilstoši individuālajām un sociālajām prasībām</p>
7. Profesionālā izaugsme	<p>7.1. Regulāri iepazīties ar katoliskās Baznīcas mācības attīstību.</p> <p>7.2. Sekot jaunumiem profesionālajā literatūrā.</p> <p>7.3. Piedalīties bīskapijas priesteru sanāksmēs, savstarpējās pieredzes apmaiņas veicināšanai</p>
8. Pētījumu veikšana teoloģijā	<p>8.1. Apstrādāt, analizēt un izskaidrot iegūto informāciju teoloģijā draudzes locekļiem un masu informācijas līdzekļiem.</p> <p>8.2. Noformēt rakstiski un prezentēt pētījumus</p>

	teoloģijā dažādos kontekstos
--	------------------------------

Īpašie faktori, kas raksturo darba vidi:

- Kultūrvēsturiskā vide – dievnams ir vide, kurā sastopas dažādi sakrālās mākslas veidi: arhitektūra, glezniecība, skulptūra, mūzika, dziedāšana, lietišķi dekoratīvā māksla, tāpēc priesterim ir nepieciešama izpratne un cieņa pret šo mākslas piesātināto vidi, kurā viņš strādā;
- Sociālā vide – ticīgie draudzes cilvēki, ar kuriem priesterim ir jāstrādā, parasti ir pozitīvi noskaņoti pret priesteri, ir atsaucīgi un izpalīdzīgi, kas atvieglo viņam organizatorisko darbu. Katoļu draudzēs tomēr par visu notiekošo atbild priesteris kā draudzes vadītājs, un tas viņam uzliek pienākumu pareizi orientēties arī daudzās laicīgās lietās.

Īpašas prasības uzdevumu veikšanai:

priestera daudzpusīgās darbības izvēršanā nepieciešama sagatavošanās četrās antropoloģiskajās sfērās: cilvēciskajā, garīgajā, intelektuālajā un pastorālajā dimensijās.

Prasmes:

Kopīgās prasmes nozarē	Specifiskās prasmes profesijā	Vispārējās prasmes/spējas
<ul style="list-style-type: none"> – Balstīt savu profesionālo darbību uz Baznīcas atzītām pastorālām metodēm; – izvēlēties atbilstošu saziņas veidu ar dažāda vecuma un sociālo grupu pārstāvjiem; – lietot dažādus saskarsmes paņēmienus indivīda un kopienas vajadzībām; – novērtēt cilvēku apkārtējās vides 	<ul style="list-style-type: none"> – prast vadīt publiskus pasākumus, par kādiem izvēršas katrs dievkalpojums; – pārrunāt un izskaidrot atziņas ticības un morāles jomā cilvēkiem saprotamā veidā; – prast publiski uzstāties kā runātājam (un vēlams arī kā dziedātājam); – dievbijība kulta lietās; – prast rituāla prasības piemērot arī 	<ul style="list-style-type: none"> – līdzsvarots un nobriedis raksturs; – iejūtība un līdzcietība pret citiem cilvēkiem; – tēvišķs gars un kalpošanas attieksme; – saskarsmes prasme; – veikt darbu individuāli; – sadarboties komandā/grupā; – sadarboties un respektēt ekspertus citās sfērās; – plānot, organizēt un

<p>faktorus, kultūras un sociālās iezīmes;</p> <ul style="list-style-type: none"> – izvērtēt cilvēku morālā stāvokļa īpatnības; – kritiski izvērtēt dažādu pastorālo metožu atbilstību konkrētiem apstākļiem; – ievērot Baznīcas tiesību aktus; – rakstīt zinātniska pētījuma pārskata darbu / rakstu 	<p>neordināram gadījumam kalpošanā;</p> <ul style="list-style-type: none"> – pārliecināti un lojāli stādīt priekšā un izskaidrot katoliskās Baznīcas mācību; – pieņemt celibātu pēc Baznīcas norādījumiem; – paklausīt vietējam bīskapam; – veidot kontaktu ar cilvēkiem individuālā un kopienas saskarsmē; – izvēlēties garīgās vadīšanas metodi, atbilstoši ticīgā konkrētajai problēmai; – prast svešvalodas, kurās notiek dievkalpojumi, vai kurās runā ievērojama daļa draudzes ticīgo; – sniegt cilvēkam garīgu konsultāciju 	<p>vadīt izpildāmos darbus un noteikt to prioritātes;</p> <ul style="list-style-type: none"> – pārliecināt citus un argumentēt savu viedokli; – risināt konfliktsituācijas; – pieņemt lēmumus un uzņemties atbildību; – prezentēt informāciju par noteiktu tematu, izskaidrot to citiem (mutiski un rakstiski)
---	---	--

Zināšanas:

Zināšanas	Zināšanu līmenis		
	priekšstats	izpratne	lietošana
Filozofijas pamati		X	
Kulturoloģijas pamati	X		
Dogmatika			X
Morāloteoloģija			X

Svētie Raksti			X
Pastorālteoloģija			X
Baznīcas likumi			X
Baznīcas vēsture		X	
Reliģiju vēsture	X		
Svešvaloda			X
Liturģija			X
Darba drošība un aizsardzība			X

Profesijas standarta darba grupas sastāvs:

- Antons Justs, bīskaps, *Lic.Theol.*, *Lic.Phil.*, darba grupas vadītājs, Laterāna Pontifikālās universitātes filiāle Rīgas Teoloģijas institūts, pasniedzējs
- Pauls Kļaviņš, *Dr.Theol.*, Laterāna Pontifikālās universitātes filiāle Rīgas Teoloģijas institūts, direktors
- Paskals Marija Jerumanis, *Dr.Theol.*, Laterāna Pontifikālās universitātes filiāle Rīgas Augstākais reliģijas zinātņu institūts, direktors
- Arturs Krištapovičs, *Mag.Hist.*, Laterāna Pontifikālās universitātes filiāle Rīgas Teoloģijas institūts, pasniedzējs
- Biruta Krivteža, *Mag.Sc.Rel.*, Laterāna Pontifikālās universitātes filiāle Rīgas Teoloģijas institūts, sekretāre

Profesijas standarta eksperti:

- Kardināls Jānis Pujats, Rīgas arhibīskaps metropolīts;
- Inese Nikuļceva, Tieslietu ministrija, valsts sekretāra vietniece likumdošanas jautājumos Inese Nikuļceva;
- Ilze Rence, Tieslietu ministrija, Civiltiesību departamenta direktore.